

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Поліцейське піклування є відносно новим превентивним поліцейським заходом в межах діяльності поліції України. Закріплення такого заходу є цілком доцільним та обґрунтованим з огляду на те, що Національна поліція України, насамперед, є органом який служить суспільству, а також надає поліцейські послуги з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги (п. 4 ч. 1 ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію»).

Досліджуючи поліцейське піклування Кубрак Ю.М. визначає поліцейське піклування як «тимчасовий превентивний захід за допомогою якого поліцейський, в межах закону, надає допомогу особам, які в силу особистих, економічних чи соціальних причин потребують такої допомоги» та виокремлює його наступні ознаки: це превентивний захід, тобто дія (сукупність дій) спрямованих на попередження порушення публічного порядку, публічної безпеки чи недопущення завдання шкоди особою самої собі; це тимчасовий захід, переважно короткостроковий; він реалізується виключно поліцейськими та застосовується до окремих чітко визначених категорій осіб і у випадках, що закріплені в національному законодавстві; має своє процесуальне оформлення у вигляді протоколу; не передбачає застосування до особи будь яких санкцій [1, с. 80].

Як вже зазначалось поліцейське піклування застосовується до окремих категорій осіб, зокрема таких які перебувають у публічному місці і внаслідок сп'яніння втратила здатність самостійно пересуватися чи створює реальну небезпеку оточуючим або собі. Такі особи повинні бути передані до спеціального лікувального закладу або доставлені до місця проживання (п. 3

ч. 2 ст. 41 Закону України «Про Національну поліцію»). У національному законодавстві не має а ні самого терміна «спеціальний лікувальний заклад», а ні роз'яснення що під таким закладом необхідно розуміти. Сьогодні лікарні не приймають осіб у стані алкогольного сп'яніння, якщо їм не потрібна медична допомога. Фактично положення статті, яке регламентує доставлення особи, що знаходиться у стані алкогольного сп'яніння у спеціальний лікувальний заклад є мертвою, оскільки останніх на території України не має.

Отже, поліцейські застосовуючи поліцейське піклування до особи, яка знаходиться у стані алкогольного сп'яніння та втратила здатність самостійно пересуватися чи створює реальну небезпеку оточуючим або собі повинні доставити таку особу до місця проживання. Одразу виникає питання, а чи безпечно доставляти особу, яка перебуває у стані алкогольного сп'яніння та створює реальну небезпеку оточуючим або собі до місця проживання, якщо така особа проживає разом із своєю родиною? Чи не створять такі дії поліцейського небезпеки для членів родини особи до якої було застосовано поліцейське піклування? І взагалі за такої ситуації чи можна вважати такий захід превентивним? Адже він не попереджає можливого вчинення правопорушення особою, а створює умови для вчинення адміністративного делікту чи злочину, наприклад вчинення насильства в сім'ї (ст. 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення) або скоєння вбивства (ст. 115 Кримінального кодексу України).

Інший випадок коли така особа живе одна, при цьому або не пам'ятає де вона живе або не може пояснити поліцейському через те, що знаходиться у стані алкогольного сп'яніння або не може потрапити безпосереднє у приміщення власного будинку чи квартири, через те що загубила або не може знайти ключі. У такому разі особа не може вважатися такою, що доставлена до місця проживання, оскільки у законодавстві чітко визначено, що місце проживання фізичної особи – це «житловий будинок, квартира, інше приміщення, придатне для проживання в ньому (гуртожиток, готель тощо), у відповідному населеному пункті, в якому фізична особа проживає

постійно, переважно або тимчасово» [2]. Таким чином під'їзд багато поверхневого будинку або прилегла територія будинку ніяк не може вважатися придатною для життя, а тому залишати особу біля її квартири чи будинку не можна, таким чином втрачається сенс застосування поліцейського піклування як превентивного поліцейського заходу.

Список літератури

1. Кубрак, Ю. М. Поліцейське піклування: поняття та ознаки// Національна поліція України: проблеми становлення та стратегія розвитку : зб. матеріалів наук.-практ. конф. курсантів та студентів (м. Харків, 10 груд. 2015 р.) / оргком. конф. : В.В. Сокурєнко С. 77-81.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356.